2025/869

12.5.2025

ROZHODNUTÍ RADY (EU) 2025/869

ze dne 14. dubna 2025

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie na sedmnáctém zasedání konference smluvních stran Basilejské úmluvy o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování, pokud jde o některé změny uvedené úmluvy a jejích příloh

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Basilejská úmluva o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování [1] (dále jen „úmluva“) vstoupila v platnost v roce 1992 a byla Unií uzavřena rozhodnutím Rady 93/98/EHS [2].

(2) Podle čl. 15 odst. 5 písm. b) úmluvy je konference smluvních stran úmluvy (dále jen „konference smluvních stran“) oprávněna podle potřeby zvážit a přijmout změny této úmluvy.

(3) Konference smluvních stran na svém patnáctém zasedání v červnu 2022 a šestnáctém zasedání v květnu 2023 zvážila návrh změn čl. 6 odst. 2 úmluvy předložený Ruskou federací. Konference smluvních stran se rozhodla odložit projednání uvedeného návrhu na své následující zasedání.

(4) Ruská federace předložila v říjnu 2024 mírně pozměněný návrh k projednání na sedmnáctém zasedání konference smluvních stran v dubnu až květnu 2025. Cílem tohoto návrhu je stanovit 90denní lhůtu, v níž má dovážející země odpovědět oznamovateli přepravy odpadů, a provést další změny prezentované jako redakční úprava.

(5) Návrh na změnu přílohy IV a některých položek v přílohách II a IX úmluvy byl předložen jménem Unie a projednán konferencí smluvních stran na jejím patnáctém zasedání v červnu 2022. Cílem návrhu je mimo jiné změnit a vyjasnit popisy způsobů zneškodňování odpadů uvedených v příloze IV úmluvy, a zejména: zahrnout obecný úvod, který by jasně rozlišoval pojmy „nevyužití“ a „využití“, doplnit úvody, v nichž bude vysvětleno, co se rozumí „způsoby, které neumožňují využití“ (příloha IV A) a „způsoby, které umožňují využití“ (příloha IV B), aktualizovat a vyjasnit popisy způsobů zneškodňování v souladu s vědeckým, technickým a jiným vývojem, k němuž došlo od přijetí úmluvy v roce 1989, a zavedením obecných ustanovení zajistit, aby se požadavky úmluvy vztahovaly na všechny způsoby zneškodňování, které nejsou konkrétně zmíněny. Konference smluvních stran se rozhodla tento návrh dále projednat na svém následujícím zasedání.

(6) Pokud jde o návrhy změn čl. 6 odst. 2 úmluvy předložené Ruskou federací, Unie by je neměla podpořit, neboť by nepřispěly k řešení problémů, které Unie považuje pro fungování Basilejské úmluvy za prioritní. Kromě toho vyžaduje vstup v platnost změn hlavního textu úmluvy zdlouhavý a náročný postup, přičemž zahájení takového postupu pro změnu úmluvy, která má jen velmi malou až nulovou přidanou hodnotu, se jeví jako nepřiměřené. Unie by spíše měla nadále podporovat iniciativy zaměřené na zlepšení fungování postupu „předchozího souhlasu“, které v současnosti v rámci úmluvy probíhají, přičemž je třeba zajistit, aby tyto iniciativy byly i nadále v souladu s obecnými politikami a cíli Unie a nevyžadovaly změnu úmluvy.

[1] Úř. věst. L 39, 16.2.1993, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/convention/1993/98/oj.

[2] Rozhodnutí Rady 93/98/EHS ze dne 1. února 1993 o uzavření Úmluvy o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování (Basilejská úmluva) jménem Společenství (Úř. věst. L 39, 16.2.1993, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1993/98/oj).

(7) Pokud jde o návrh na změnu přílohy IV a některých položek v přílohách II a IX, Unie by měla i nadále podporovat jeho přijetí. Pro dosažení konsenzu ohledně uvedeného návrhu by Unie měla rovněž projevit flexibilitu, zejména pokud jde o navrhovaná opatření, u nichž je nepravděpodobné, že by na sedmnáctém zasedání konference smluvních stran získala dostatečnou podporu pro své přijetí. To zahrnuje například odložení diskuze o nejspornějších tématech (jako je příprava k opětovnému použití a obecné způsoby zneškodňování), hledání dohody o zbývajících aspektech návrhu a podporu případných změn navržených jinými smluvními stranami za předpokladu, že by mohly dosáhnout stejných cílů jako návrhy Unie týkající se přílohy IV úmluvy.

(8) Je vhodné stanovit postoj, který má být k těmto návrhům na sedmnáctém zasedání konference smluvních stran zaujat jménem Unie, neboť se jedná o změny úmluvy a jejích příloh, které mají právní účinky. Pokud budou zamýšlené akty konferencí smluvních stran přijaty, budou pro Unii závazné a mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit právní předpisy Unie, jelikož bude nutné provést změny směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ([3]) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1157 ([4]),

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postojem, který má být jménem Unie zaujat na sedmnáctém zasedání konference smluvních stran Basilejské úmluvy o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování (dále jen „konference smluvních stran“) je toto:

a) Unie nepodporuje návrh změn čl. 6 odst. 2 úmluvy, jak byl předložen Ruskou federací, avšak podporuje iniciativy zaměřené na zlepšení fungování postupu „předchozího souhlasu“ za předpokladu, že jsou v souladu s obecnými politikami a cíli Unie a nevyžadují změnu úmluvy;

b) Unie nadále podporuje přijetí změn přílohy IV a některých položek v přílohách II a IX úmluvy, které byly jménem Unie předloženy a konferencí smluvních stran projednávany na jejím patnáctém zasedání. Bude-li to nezbytné k zajištění konsenzu ohledně změny přílohy IV, může Unie projevit flexibilitu a souhlasit s tím, že se odchýlí od svého návrhu, pokud daná změna přispěje ke zvýšení právní jasnosti přílohy a k provádění kontrolních mechanismů úmluvy a nenaruší právní předpisy Unie upravující nakládání s odpady a jejich přepravu.

Článek 2

Zástupci Unie se s ohledem na vývoj na sedmnáctém zasedání konference smluvních stran mohou po konzultaci s členskými státy během koordinačních schůzek na místě dohodnout na drobných úpravách postoje uvedeného v článku 1 bez nutnosti dalšího rozhodnutí Rady.

Článek 3

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Lucemburku dne 14. dubna 2025.

Za Radu

předsedkyně

K. KALLAS

([3]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/oj).

([4]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1157 ze dne 11. dubna 2024 o přepravě odpadů, o změně nařízení (EU) č. 1257/2013 a (EU) 2020/1056 a o zrušení nařízení (ES) č. 1013/2006 (Úř. věst. L, 2024/1157, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1157/oj).